

Lakialoite 110

Timo Ihamäki /kok: Lakialoite koulutusta koskevaksi lainsäädännöksi

Eduskunnalle

Aloitteessa ehdotetaan, että terveystieto ja liikunta sisällytettäisiin lakisääteisiin oppiaineisiin. Aloite on rinnakkaislakialoite hallituksen esitykseen koulutusta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 86/1997 vp).

Terveystietoa ei ole nykyisellään sisällytetty lakisääteisiin tietoaineisiin. Tämä tarkoittaa sitä, että tiedollisia valmiuksia terveystiedon alalta ei anneta. Peruskoulutus- ja lukiolakien keskeisin tavoite on valmiuksien antaminen jatko-opintoja ja myöhempää elämää varten. Tällöin terveystiedon nykyinen asema on ristiriitainen, koska pelkästään terveydenhuollon alalla työskentelee yli 100 000 erikoiskoulutettua ammattilaista. Terveystietoa tarvitsevat ammateissaan myös monet muut ammattiryhmät. Lisäksi väestön hyvän terveyden perusedellytys on, että ihmisillä on riittävät tiedolliset valmiudet terveydestä ja siihen vaikuttavista tekijöistä.

Terveystietoa tulisi opettaa jokaisella koulutuksen tasolla sille ominaisessa laajuudessa. Terveystiedon aseman vakinaistaminen merkitsisi myös sitä, että ylioppilaskirjoituksissa reaaliaineiden kysymysryhmässä olisi terveystiedon kysymysarja.

Terveystieto ei ole sama aine kuin terveyskasvatus, vaan oma tiedollinen oppiaineensa. Terveystiedon oppiaine ei sulje terveyskasvatusta pois, vaan terveyskasvatusta tulee jatkaa entiseen tapaan kouluterveydenhoitajan tuottamana yleisenä oppilashuoltona ja eri oppiaineisiin integroituna kasvatuksena. Terveystiedon ja ter-

veyskasvatuksen samaistaminen lienee keskeisin syy siihen, että terveystieto on poistettu tietoaine-luettelosta.

Liikuntaa ei ole sisällytetty lakisääteiseksi oppiaineeksi ammattikoulu- ja lukiolaeissa. Liikunta on kuitenkin yksi ihmisen hyvän terveyden perusedellytys. Kun luonnollinen arkiliikunta on nyky-yhteiskunnassamme jäänyt vähäiseksi, jää liikkuminen yhä useammin vapaa-ajan liikunnan varaan. Tällöin yksilön asennoitumisella liikunnan tärkeyteen on ratkaiseva merkitys oman terveyden, toiminta- ja työkyvyn kannalta. Koulu vaikuttaa olennaisesti yksilön asenteisiin liikuntaa kohtaan. Näin ollen kouluille tulisi säätää velvollisuus opettaa ja auttaa oppilasta omaksumaan itselleen liikunnallinen elämäntapa ja mieleinen liikuntamuoto. Tämä onnistuu vain, jos liikunnan oppiaine sisällytetään lakisääteisesti peruskoulutukseen, lukio-opetukseen ja ammatilliseen koulutukseen.

Hallitus on antanut esityksen koulutusta koskevaksi lainsäädännöksi (HE 86/1997 vp). Hallituksen esityksessä ei terveystietoa ja liikuntaa ole sisällytetty lakisääteiseksi oppiaineiksi. Tässä lakialoitteessa ehdotetaan terveystiedon ja liikunnan sisällyttämistä koulutusta koskevaan lainsäädäntöön.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Perusopetuslaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1—10 §
(Kuten HE)

11 §
Opetuksen sisältö

Perusopetuksen oppimäärä sisältää, sen mukaan kuin 14 §:n nojalla säädetään tai määrätään, kaikille yhteisinä aineina äidinkieltä ja kirjallisuutta, toista kotimaista kieltä, vieraita kieliä, ympäristöoppia, kansalaistaitoa, uskontoa tai elämänskatsomustietoa, historiaa, yhteiskuntaoppia, matematiikkaa, fysiikkaa, kemiaa, ter-

veystietoa, biologiaa, maantietoa, liikuntaa, musiikkia, kuvataidetta, käsityötä ja kotitaloutta. Opetus voi perustua, sen mukaan kuin 14 §:n nojalla säädetään tai määrätään, erilaajuisiin oppimääriin. Perusopetuksen järjestäjä voi 7 tai 8 §:n nojalla määrätyn erityisen koulutustehtävän mukaisesti poiketa tämän momentin säännöksistä.

(2—4 mom. kuten HE)

12—56 §
(Kuten HE)

2.

Lukiolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1—6 §
(Kuten HE)

7 §
Opetuksen laajuus ja sisältö

(1 mom. kuten HE)

Lukion oppimäärä sisältää, sen mukaan kuin 10 §:n nojalla säädetään tai määrätään, äidinkieltä ja kirjallisuutta, toista kotimaista kieltä ja vieraita kieliä, matemaattis-luonnontieteellisiä opintoja, terveystietoa, liikuntaa, humanistis-yhteiskunnallisia opintoja, uskontoa tai elämän-

katsomustietoa sekä taito- ja taideaineiden opintoja. Tässä momentissa mainituissa opinnoissa voi, sen mukaan kuin 10 §:n nojalla määrätään, olla erilaajuisia oppimääriä. Taito- ja taideaineet ovat niille opiskelijoille, jotka 18 vuotta täytettyään aloittavat lukiokoulutuksen, vapaaehtoisia. Koulutuksen järjestäjä voi 4 §:n nojalla määrätyn erityisen koulutustehtävän mukaisesti poiketa tämän momentin säännöksistä.

(3 ja 4 mom. kuten HE)

8—44 §
(Kuten HE)

3.

Laki ammattillisesta koulutuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1—11 §
(Kuten HE)

12 §

Opetuksen laajuus ja sisältö

(1 mom. kuten HE)

Tutkinto sisältää, sen mukaan kuin opetussuunnitelmassa määrätään, ammatillisia opintoja ja niitä tukevaa työssä oppimista sekä ammattitaidon saavuttamiseksi tarpeellisia ja ammattitaitoa täydentäviä äidinkielen, toisen kotimaisen kielen ja vieraan kielen opintoja, mate-

maattis-luonnontieteellisiä opintoja, humanistis-yhteiskunnallisia opintoja, terveystiedon opintoja, taito- ja taideaineiden opintoja, liikuntaa sekä oppilaanohjausta. Taito- ja taideaineiden opinnot ovat vapaaehtoisia niille opiskelijoille, jotka 18 vuotta täytettyään aloittavat opintonsa. Koulutuksen järjestäjä voi 9 §:n nojalla määrätyn erityisen koulutustehtävän mukaisesti poiketa tämän momentin säännöksistä.

(3 mom. kuten HE)

13—54 §
(Kuten HE)

Helsingissä 17 päivänä lokakuuta 1997

Timo Ihamäki /kok

